

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

No. 11., Vol. 15.

15. listopadu-November 15th, 1981.

Kanaadský ministr pracovních sil a imigrace, Hon. Lloyd Axworthy, se dne 19. října t.r. sešel v Torontě se zástupci etnických sdělovacích prostředků a diskutoval s nimi otázky týkající se jeho resortu. Oznamil m.j., že letošní kvóta pro uprchlíky z vých. Evropy byla zvýšena na 5.000 osob. Ministr Axworthy zastupuje ve fed. parlamentu volební oblasť Winnipeg-Fort Garry, Man. Byl profesorem politických věd na univerzitě ve Winnipegu. Narodil se 21. prosince 1939 v North Battleford, Sask. Jeho "pravou rukou" v etnických věcech je krajan Charles Dojack /pův. Dojáděk/ z Winnipegu.

DOHODA O ČS. ZLATU

Podle spolehlivých zpráv došlo mezi československou a americkou delegací k dohodě o podmínkách náhrady za majetek amerických občanů, znárodněný po únoru 1948, a tím také o vrácení československého zlata. Dohoda je předběžná a technické provedení bude předmětem dalšího jednání. Dohodu musí schválit americký kongres, avšak k parafování dojde až po skončení obdobného jednání mezi britskou a čs. delegací.

Spojené státy trvají na tom, že zlato, jež za války nacisti odvezli a spojenecké armády zachránily, může být vráceno jen po uspokojení amerických nároků. Jednání, přes třicet let staré, nebylo dosud skončeno, protože americký kongres dvakrát předběžnou dohodu zamítl, že kompenzace, nabízená čs. vládou, byla nízká. Dokud dohoda nenabude platnosti, americká vláda odmítá poskytnout Československu doložku nejvyšších výhod, což by usnadnilo čs. export do Ameriky. Další překážkou pro poskytnutí doložky bude jistě také otázka porušování lidských práv a občanských svobod čs. komunistickým režimem. Obsah dohody je tak, zejména s ohledem na finanční výbor amerického senátu, který musí dohodu schválit. Podle dobrých informací byla při červnovém jednání t. r. uváděna minimální suma kompenzací ve výši 72 milionů dolarů.

Francouzské požadavky byly vyrovnány r. 1950. Britsko-čs. dohoda byla dojednána r. 1964, nebyla však provedena a britská vláda vládě ji loňského roku prohlásila za neplatnou. Nové jednání je v proudě. (RSC)

VÝROČNÍ SCHŮZE ACENU

Dne 22. září se konala v New Yorku výroční schůze Shromáždění evropských podmaněných národů (ACEN). Zasedání řídil Štefan Korboňský, předseda ACENU. Radu svobodného Československa zastupovali její místopředseda dr. Marín Kvetko a generální tajemník Jaroslav V. Zich.

Money is extorted by Czechs, MPs told

By CHARLOTTE MONTGOMERY
Globe and Mail Reporter

OTTAWA — The Czechoslovak Government has tried to collect personal information and money from Canadian citizens, including some senior civil servants who hold positions considered sensitive in terms of national security, Solicitor-General Robert Kaplan said yesterday.

Some other foreign governments, which he would not name, have made similar attempts to collect "taxes" and personal financial information from Canadians they consider still to be citizens of their countries, Mr. Kaplan said in an interview yesterday.

He said some people who hold "high Government jobs" in Canada have reported such requests from foreign governments. It would not be in the national interest to name the countries, which include Czechoslovakia, the source of most such complaints, and others that are not Eastern European countries, Mr. Kaplan said.

Canadian citizens do not have to submit to such requests and should report them, especially if they hold jobs of "sensitive security," he said.

The issue was raised in the House of Commons yesterday by Conservative MPs who said Canadian citizens from Czechoslovakia are being intimidated and forced to pay money by the Czechoslovak Government.

The Czech demands for money amount to "extortion" and the attempts to have Canadian citizens travelling in that country carry Czech passports is "undermining our sovereignty," Conservative MP Elmer MacKay said in the Commons.

Mr. MacKay said later that the Canadian Government should use economic sanctions to force Czechoslovakia to sign the same sort of agreement it has with the United States. That agreement recognizes that Czechoslovaks who take U.S. citizenship automatically lose their Czech citizenship. The reverse is also true of Americans who take Czechoslovak citizenship.

"We've got a posture where we're international patsies," Mr. MacKay said. "They've taken in a lot of money from Canadian citizens. Our sovereignty and the rights of Canadian citizens are being treated with scorn."

J. George Corn, president of the Czechoslovak Association of Canada, said in a telephone interview from Toronto that Canadian citizens born in Czechoslovakia who want to travel to that country to visit relatives or to have relatives visit here are required to "normalize" their relationship with the Czechoslovak Embassy.

That means paying fees ranging from \$300 to \$1,000, answering "many

many foolish questions" or accepting a Czech passport and swearing allegiance to the Czechoslovak Government, Mr. Corn said.

If they pay to be relieved of their Czech citizenship, he said, they must then apply for visitors' visas — which are usually denied.

"This is the pressure they are putting on," Mr. Corn said. "They're extorting money from many countries. We are not first-class citizens because we cannot have Canadian protection while we are in Czechoslovakia. That is why we came to Canada, to have Canadian protection."

Mr. Corn, whose association has asked for Government action on the issue for several years, said that only a few thousand of the 90,000 Czech-born Canadian citizens have paid the money requested. If all of them did so, he said, the Czech Government could collect \$40-million.

Another Czech-born Canadian, who asked not to be identified by name because he was afraid relatives would be in danger, said yesterday that his daughter has been denied permission to visit him in Canada because he is considered to be illegally outside Czechoslovakia. He came here in 1948 and hasn't seen his daughter from a former marriage since, the man said.

"If that is the only thing, father," she writes me, "why don't you go and fix it up?" he said.

But to sort out the legal situation would mean accepting a Czechoslovak passport to get permission to stay here indefinitely, plus paying a fee said to be for the free education provided Czech citizens, or signing what he described as a "negative oath" of allegiance. That "oath" is a statement that he would do nothing to harm the Czechoslovak state and would recognize that he is no longer a citizen, he said.

"You have to bow (to Prague authority)," he said. "You are in the computer for future use. I would never do it."

The only other avenue out of being considered a Czech citizen is to be deprived of citizenship by that Government, which means never being allowed to visit or have visitors from Czechoslovakia, he said.

The situation puts emotional pressure on those with relatives still in Czechoslovakia and causes bitterness in the Canadian Czechoslovak community between those who refuse to cooperate and those who go along with the requirements in order to see relatives, Mr. Corn said.

Mr. Kaplan said outside the Commons that a citizen complaining about such treatment would get assistance from the Canadian Government. The Government can and has protested to Prague and, as a last resort, could eject foreign officials who harass citizens, he said.

External Affairs Minister Mark MacGuigan told Mr. MacKay in the Commons that he knew nothing of such attempts to collect money. Czechoslovakia has been unwilling to sign an agreement covering citizens with dual citizenship, he said.

An official at the Czechoslovak Embassy in Ottawa referred a request for information about Czech-born Canadian citizens' dealings with that Government to the consulate in Montreal. That office was not open.

THE GLOBE AND MAIL

NOVEMBER 20, 1981

BLAHOPŘEJEME

DR. JÁN PAPÁNEK — 85 LET

Dne 24. října t.r. se ve Scarsdale, stát New York, dožil požehnaného věku 85ti let významný představitel československého exilu dr. Ján Papánek. Narodil se v Brzové na Slovensku v roce 1896 a studoval na universitách v Paříži a v Praze. Během 1. světové války byl v italských legiích. Diplomacii zasvětil celý svůj život. Za 2. světové války působil v USA a vrcholem jeho kariéry bylo jmenování čs. velvyslancem u Spojených národů po skončení války. Protestoval na půdě SN proti násilnému puči čs. komunistů v únoru 48 v Praze. Po své resignaci založil Americký Fond pro čs. uprchlíky, který pomohl mnohým našim krajanům. Dosud je předsedou AFCE. Po boku mu vždy věrně stála jeho manželka Betka. Krajaňského holdu jubilarovi v New Yorku se zúčastnili m.j. Jaroslav Zich, dr. Jaroslav Pecháček, dr. Jaroslav Profous, Vladimír Slavík a dr. Karel Steinbach. Mezi pozdravnými telegramy byl i telegram od amerického prezidenta Reagana. Pisatel těchto řádků si vzpomíná, že dr. Papánek slavil před 33ti lety své narozeniny v uprchlickém kampu v Ludwigsbourku. Jsme mu vděční za to, že po 33 let intervenuje, žádá, vymáhá, urguje a bojuje za naši společnou věc. Na našem obrázku z roku 1977 v Masarykově domě v Torontě je s P. Skokem a R. Petříčkovou, tehdejší předsedkyní Dámského odboru při ČSNŠ. MJ

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Řídí redakční rada.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor ztotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 10:00
zámorí lodí ... \$ 12:00
zámorí letecky ... \$ 15:00

IN MEMORIAM

Před třemi lety, dne
18. listopadu 1978, zem-
řel v Mississauga po
srdečním záchvatu kra-
jan Ross Wozenilek
/pův. Rostislav Vožení-
lek/, 53. Byl znám jako
majitel stavitelské
firmy Big Bear Con-
struction Co., která
se specializovala na
stěhování obytných
domků z jednoho místa
na druhé. Narodil se

v Mirotíně na české Volyni a do Kanady
se přistěhoval s rodiči, když mu byly
4 roky. Žil v Noral, Man. a od svých
19ti let v Torontě. Oženil se v roce
1946 s Frances. Měl s ní dva syny a
jednu dceru. Přátelé nezapomínají!

VZPOMÍNKA

O JANU NOVOTNÉM PO 31TI LETECH ...

Dne 7.11.t.r. tomu bylo už 31 let, co ne-
daleko Montréálu při autonehodě zahynul
poslanec Jan Novotný. Bylo mu pouhých
38 let. Byl poslancem za Čs.sociální de-
mokratickou z opravdového přesvědčení, kte-
rému zůstal věrný. Věrný té sociální
demokratické, jak ji znal z I.republiky, kdy to
byla strana demokratická a samostatná. Byl odpůrcem
levého křídla strany, které vedl Fierlinger. Měl velký podíl na jeho odstranění z funkce předsedy
na brněnském sjezdu v r.1947. Vynikal vzrostenou inteligencí. Z obyčejného dělníka přes funkce ta-
jemníka a redaktora se stal významným členem čs.parlamentu. Vzpomínám-li na něho dnes, chtěl bych
mu především poděkovat za zemědělství. Věděl, co venkov znamenal pro národ v minulosti. Z těch sel-
ských chaloupek vzešel výkvět národa. Nesnášel, když čs.komunisté venkovský lid ponižovali. Byl
na naší straně při známé aféře v Nechanicích v červenci 1947. Tehdy se tam měly pořádat závody
Selské Jízdy. Okresní národní výbor závody povítil, ministr vnitra Nosek je zakázal. Vyslal do
Nechanic několik tisíc policajtů, kteří zatklí pořadatele závodu. Město Nechanice bylo doslova
-bklíčeno. Na společný zákrok poslanců strany lidové, národní, socialistické a sociálních demokratů Bla-
žeje Vilíma a Jana Novotného se podařilo zákaz zrušit. Závody se konaly a byly slavné. Píši kladně o Janu No-
votném i když jsem byl vždy stoupencem jiného politického směru, protože oběma
nám šlo ne o strany, ale o národ. V úno-
ru 48 se poslanec Novotný vracel z In-
die. Zůstal v Itálii, kde požádal o asyl
a tvrdí se, že mnoho vykonal pro demokra-
cii v tamních volbách. Poražili jsme se
v exilu v Regensburgu. Řekl mi, že věděl,
že půjdu do exilu. Prohradil mi, že se
dal v Římě pokřtít. Protože jsme oba
pocházeli z Hradce, měl jsem možnost Ja-
na Novotného dobře poznat. Vydávám o
něm svědectví, že to byl muž, který pro
svůj národ houževnatě pracoval a za 2.
světové války i v koncentráku trpěl. Je
velká škoda, že tak předčasně tragicky
zahynul. Jeho krásný poměr k lidem máme
stále před očima v exilu. Věřím, že ani
v královéhradeckém kraji, který tolik mi-
loval, není zapomenut. Vím, že na něho
vzpomínají v dobrém i naši v Montréalu.
František Desenský.

Skupina přátel v lágru Schwabach v NSR
v létě roku 1948. Zleva: Jan Klapka, Ji-
řina Voldřichová, poslanec Jan Novotný,
Josef Horák a Mírko Janeček.

LIDÉ MEZI NÁMI

Mezi nejúspěšnější naše profesionály
z posrpnové vlny v Kanadě patří beze-
sporu manželé Olga a Pavel Ryšavých,
oba architekti. Mají kanceláře v Otta-
vě a ve West Palm Beach na Floridě.
Právě se věnují čtyřmiliónové rekon-
strukci Mírové věže fed.parlamentu.
Architekt Pavel Ryšavý je rodákem praž-
ským, jeho paní Olga se narodila v Brně.
Poznali se na fakultě architektury v
Praze a vzali se v roce 1959 v Luhačo-
vicích. Do Kanady se přistěhovali přes
Rakousko. Dělalí našemu národu čest.

Dne 15.listopadu t.r. slaví v St.Catha-
rines, Ont. 40.výročí manželství známí
krajane z poúnorové vlny Miroslav a Žofie
Klimkovi. Oba pracují obětavě v místní
odbočce Čs.národního sdružení. Pocházejí
z Valašska. Přejeme jim vše nejlepší do
dalších let!

ČESKOSLOVENSKÝ LEV

provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon,
jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň
Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

Veskeré opravy, předělovky,
odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shutter St., Toronto 862-0807
(vedle MASSEY HALL)
zasíláme na dobírku

ZPRÁVY Z KANADY

Všechny kan.demokratické listy vzpomně-
ly 25.výročí povstání v Budapešti.--
Kan.General Burns dostal "Pearson Pea-
ce Medal z rukou hlavního kan.guvernér-
ra.--"Speak up" přinesl zprávu, že 8.000
pohřešovaných polských důstojníků od r.
1940 je v hromadných hrobech v okolí
Starobielsku, kde byl sov.internační
tábor.--Nejaktivnějším kan.senátorem

ve prospěch disidentů za Zel.oponou
je Paul Yuzyk.--G.Bonavia napsal kni-
hu "Maltese in Canada". "Vancouver
Sun" přinesl článek Jana Drábka "The
unraised curtain", o ČSSR.--Amesty In-
ternational má pobočku v Torontě: 10
Trinity Sq., tel.593-1219.--P.Worthing-
ton napsal, že RCMP trvalo 4 roky, než
odhalila "spícího" čs.agenta Sobotku
v Edmontonu.--Bernard Ostrý se stal
náměstkem ont.ministra průmyslu a ce-
stovního ruchu.--Mark Gayn napsal ve
"Star-u", že před 25ti lety se málem
podařilo osvobodit z kom.jha východní
Evropu.--Ont.parlament přijal návrh
zákonu, kterým se zamezuje odliv 18ti
mil.\$ ročně do SSSR, hlavně po zemře-
lých kan.občanech ukrajinského půvo-
du.--Kanada dokončuje stavbu papírny
v Ružomberoku. Jde o investici kan.
bank.--Can.Foundation for Refugees má
adresu: P.O.Box 50.000, Ottawa, Ont. K1G
4B6.--Metro schválilo plán Harbourfront.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Majitel: J. Pchlik
Tel.: 364-1787

Osobní půjčky na nejnížší úrokovou míru
Speciální vklady - Šeková služba

KAMPELIČKA

CZECHOSLOVAK TORONTO
CREDIT UNION LTD.

740 SPADINA AVENUE • TORONTO
ONTARIO M5S 2J2

Telephone: 925-0557

Úřední hodiny: V pondělí a v pátek od 10 do 7 hod.
Úterý, středa, čtvrtek, 10 do 5 hod.

kultura

Naše nejmladší národopisná skupina "Moravanka" za vedení Marien Honigové a Valerie Gajdové měla úspěch během mezinárodního festivalu na počest Dne Spojených národů. Konal se v rotundě nové torontské radnice 23. Října t.r. Pořad zahájil starosta města, His Worship Art Eggleton a hlavním řečníkem večera byl Dr. George Ignatieff, býv. kanadský velvyslanec u Spojených národů a dnešní Chancellor torontské university. Představil jej předseda místní odbočky Sdružení přátel SN, p. Richard Broughton. Pestrý gala-večer řídil se zdarem básník Milo Zlámal. Byl to pěkný večer.

SDĚLENÍ ČS. FEDERÁLNÍ RADY: Nikdo z jejích členů nebyl s Josefem Hodicem ve styku a to ani písemně, ani osobně, natož aby s ním jednal o jakékoli formě jakékoli spolupráce. --"Čs.cesta" vyjde v prosinci 81 jako dvojčíslo /3.-4./.

MAGAZIN

je literární zábavný časopis s náručí humoru a satiry, vychází 6x ročně a redakčně jej řídí Vladimír Škutina.

V roce 1982 bude jeho 4. číslo (červenec/srpen) rozšířeno o bohatou barevnou reportáž z 5. (jubilejního) sletu zahraničního čs. Sokolstva. Toto »sletové« číslo si mohou zájemci objednat též samostatně, předplatitelé jej dostanou v rámci předplatného.

V edici Magazínu vyšly knížky: TAK UŽ JSEM TADY S TÍM VÁPNEM, PANE WERICHU — již 2. vydání — a PĚT PODOB HUMORU A NÁPĚTÍ: »Zločin a rozumem« — »Máš na hlavě zahrádku« — »Jezdec a smrt« — »Kriminálně-klidný případ s autoporodem« a komikrmi »Vagon strachu«.

Pro objednávku můžete použít doložku objed. listku. Zašlete jej na adresu: MAGAZÍN, Postfach 650, CH-8025 ZÜRICH.

Objednávám:

- ☐ Předplatné Magazínu na rok 1982 (27,— sfr.)
- ☐ »Sletové« číslo Magazínu samostatně (11,— sfr.)
- ☐ »Tak už jsem tady s tím vápnem, pane Werichu« (18,— sfr.)
- ☐ »Pět podob humoru a napětí« (38,— sfr.)
- ☐ bližší informace o časopisu Magazin (zdarma)

Jméno a adresa:

Datum Podpis

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

SUN LIFE OF CANADA

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel.: 232-1620

56 Aberfoyle Cr. Suite 400

Toronto, Ont.

/Proti Islington Subway Station./

M8X 2W4

Bude vás zajímat "Řecké paši je"/The Greek Passion/od B.

Martinů provedla v dubnu jako americkou

premiéru hudební škola Indiana University s 250ti účinkujícími na scéně Metropolitan opery v N.Y. a rovněž scénicky Welsh Nat. Opera k velikonočním v Coventry. --Začátkem prosince uvedou Janáčkovu "Lišku Bystrousku" v Los Angeles. --V červnu byly dávány ve vídeňské Volksoper Janáčkovy "Zápisky z mrtvého domu" v překladu Maxe Brilla, "Aus einem Totenhaus". --Po prvé Smetanovy "Dvě vdovy" provede v Kanadě Can. Opera Company začátkem května na letním hud. festivalu v Guelph a v Kitchener, Ont. M.V.

Dopis českého dělníka z Kanady

V září 1979 jsme uveřejnili dopis, který začínal: »Vážený pánové, Vítězslav Hramule, třiatřicetiletý zedník z Prahy, s manželkou Mariou (jedenatřicetiletou pomocnicí ve zdravotnictví) a desetiletou dcerkou Mariou, se v krajině liší a bezmocí obrací k Vám, jakožto nejvyšší mezinárodní instituci v oblasti občanských a politických práv a svobod.«

Takto psal komisi pro lidská práva při OSN v New Yorku pražský zedník Hramule v květnu 1979. Chci se vysvětlit do Kanady za svými dvěma sourozenci. Čs. úřady mu zamítly jednu žádost za druhou. Postupně se obrátil na krajskou správu pasů a viz ministerstva vnitra v Praze, pak na samotné ministerstvo vnitra, kancelář prezidenta republiky, předsednictvo vlády, Federální shromáždění a Generální prokuratura, pak znovu na správu pasů a viz. Zároveň čs. úřadům oznámil, že se obrací s žádostí o pomoc na kanadské velvyslanectví, kanadské obdoby a konečně na zmíněnou komisi OSN, které na závěr napsal:

»Nedokážu vyčíst, kolik namáh, času a nervů stojí mě i mou manželku tento nerovný, už roční bezvýsledný boj. Nebyť pomoci dobrých přátel, nebyl bych s to jej vést. Musel bych jej vzdát už po prvních odvoláních, s čímž nejsem poctěn ministerstva vnitra. V jeho kalkulaci zcela určitě figurují dva základní předpoklady: že jako obyčejný dělník se sám nemohu bránit a za druhé, že za neznámého dělníka se nikdo venku nebude nijak angažovat, takže to musí vést.«

Nedávno došel redakci Listů dlouhý dopis z Kanady, v němž Vítězslav Hramule líčí své první kanadské dojmy. Neznámého českého dělníka se práce jen někdo vlivný ve světě zastal, takže posleze mohl se svou rodinou odjet.

Do Kanady jsme přicestovali 6. února 1981. Před tím v Praze dostalo nakonec všechno rychlý spád a poslední dny v Československu jsme trávili v nepopsatelném shonu. Stěhování, vybíhávání formalit, poslední šukanování, prosbě vzpomínka na tohle všechno v nás nevyvolává nikterak příjemné pocity.

Na jedné straně neuvěřitelné vykořisťování lidí, kteří »v tom neumí chodit«, a na druhé straně poměrně spokojení život lidí, kteří to dovedou. Sám jsem poznal ten bezúspěšný a nesmyslný pokus jednat poctivě. Tímto se člověk stává při nejmenším pomatený snilkem v očích většiny disciplinovaných občanů.

Pracoval jsem ve stavebním oboru od svých 15 let. To znamená 20 let, a za tuto dobu jsem měl skutečně možnost vidět věci dobré i špatné. Ať vzpomínám jakkoliv, nesekal jsem se na žádném pracovišti se špatně placeným a poctivě pracujícím komunistou, ale naopak s pěkoun řádkou lidí, kteří každodenně vykonávali poctivě svoji práci a byli odměňováni, něčím, co se nazývá československá měna a o co mají zájem po světě snad jen numismatci. Nakonec jsme to poznali při oficiálním kursu čs. banky, která nám měla celých 1.990 Kčs za 102 kanadských dolarů. A pochybují, že bych tady v Kanadě našel »vezláka«, který by byl ochotný vyměnit svých posledních 15 Kčs, jež se mi podařilo provést z Československa jako suvenýr.

»Přijeli jste do špatné a těžké doby«, to byla jedna z prvních věcí, kterou jsem uslyšel od krajanů, s nimiž jsem měl možnost hovořit na vystoupení zpěváka Jaroslava Hutky zde v Kitcheneru. Většina z nich tu žije při nejmenším již dvanáct let, a to je dost dlouhá doba, aby si člověk zvyknul na dobré a zapomenul na všechno zlé, co v životě prožil. ...

Posledních pět let jsem pracoval jako zedník-obkladač u Tech. služeb Pražských restaurací asi za 2.300 měsíčně. Práce bylo dost, ale peněz málo. A tady v Kanadě je to skoro naopak, vezmeme-li v úvahu zájem o dobře placenou práci. Hůl placená práce, např. umývání oken, rozvážení zboží, pomocná práce v restauraci a podobně se tady dá sehnat, ale situace je o něco horší než před dvěma lety, kdy nastal veliký příliv uprchlíků z Vietnamu. Kanadská vláda dělá co může, aby se vyrovnala se všemi problémy, které toto uslechnuté gesto pomoci učením zároveň přináší.

Zatím jsem se nesekal s nějakým viditelným nepřátelstvím vůči mě osobě, jak na mém pracovišti, tak i na ulicích. Koneckonců kanadské obyvatelstvo je složeno v drtivé většině z přistěhovalců.

Začal jsem pracovat ve svém oboru jako obkladač, hned po pěti dnech pobytu v Kanadě a ještě teď nemohu tvrdit, že bych byl nadšen se svým postavením. Můj nynější zaměstnavatel je Ital, který vlastní obchod s keramickými dlaždicemi a koberci v nedalekém městě Cambridge. Nastupní plat mám 9\$ na hod. ... Podle úsudků lidí, je to prý výborne dostat takto placenou práci. Pracuji 40 hod. týdně a při plném počtu odpracovaných hodin činí můj plat necelých 280\$ týdně. Daň ze mzdy činí asi 71\$, nezaměstnavatelské pojištění 4\$ a srážky pro penzijní pojištění 4\$. Třípokojový, hvěz. s vybavenou kuchyní (kuchyňská linka, el. sporák, lednice) v domě, který má solidně zařízenou prádelnu se sušičkou prádla stojí 251\$. V této ceně je započítán poplatek za el. proud a za užití vodní topleny. Jižlo je tedy poměrně levné a rthelena rodina utratí mezi 60-70 dolary týdně. Přidávky na jedno dítě 23\$ měsíčně je vyplácen rodičům do 18 let dítěte.

Drobní podnikatelé, jako je můj zaměstnavatel, neplatí za zaměstnance zdravotní pojištění OHIP, které činí v mém případě 260\$ za půl roku a také neplatí mnoho dalších sociálních výmohností, kter-

mají dělníci ve vědeckých podnicích a které jsou sanitické. Vyplácejí na příklad zvláštní důchody, jako příspěvek k normálním důchodům, které nejsou nějak vysoké, dále platí veškeré zdravotní ošetření pro všechny členy rodiny, a to včetně zubů.

Bez auta je člověk v této zemi napůl ztracen. Zatím jsem pracoval v okruhu asi 70 km a byl jsem zcela odkázan na dobrou vůli svých spolupracovníků. Představa dojíždění na různé pracoviště v neznámé zemi, bez dokonale znalosti anglického jazyka, bez zkušenosti v řízení motorového vozidla nahání hrůzu člověku, který jako já je v Kanadě tak krátkou dobu. Již jsem také poznal, že během 10 dnů mě zaměstnavatel nechal jenom 4 dny pracovat, ostatních 6 jsem byl doma, samozřejmě bez mzdy, protože nemám nárok na nezaměstnavatelskou podporu.

Naprostý rozdíl je zde postoj dělníků vůči zaměstnavatelům. Neexistují zde vykořisťovatelé čílnkového typu, kteří jsou v ČSSR hrůzostrašně popisováni již žákům základních škol. Dělníci mají zájem na prosperitě podniku a pracují v něm v dobrém podniku. Jsou na to skutečně hrdí a svého místa si váží. Když není něco v pořádku, dovedou přivést zaměstnavatele k rozumnému řešení. Je jasné, že každá sávka a nebo zastavení práce, znamená velké ztráty pro podnik, a tak ani majitelé nemají zájem na zbytečných konfliktech.

V Československu se žádný ředitel anebo vedení závodu nemuselo zodpovídat svým zaměstnancům za špatné výsledky. Hlavní bylo, aby podnik plnil závazky na 100%, třeba jen papírově. Rozhodně se ale nemuselo žádné vedení zodpovídat dělníkům, kteří nakonec měli pouze právo držet hubu a krok. Tyto nedostatky se samozřejmě musejí někde odrazit a proto je tak veliký rozdíl mezi životní úrovní obyvatelstva na Západě a Východě.

Dělníci v Kanadě berou svobodu za samozřejmou věc, mají mnohem více práv, které pokládají také za samozřejmost. K jakékoliv práci se zde přisluhuje poctivě, až člověk tasne. Podlahář, který položí koberec, se skutečně raduje, když se mu dlo zřadí a nikdo se mu nesmůže, když si svoji práci chválí v Československu je něco podobného možné jen při »melouchu«, ale na př. v bytovce paneláku by si asi s největší pravděpodobností většina kolegů řekla: »To je ale vůl«. Proč je to tady jinak, na to je jednoduchá odpověď. Každý si uvědomuje, že když bude dělat rychle a dobře, má větší šance a dostane víc peněz. Žádného zaměstnavatele nezajímá, kdo byl tvůj dědeček anebo jesli vyvěšuješ prapory, jako spíš to, co skutečně dokážeš a jak umíš dělat.

Když můj zaměstnavatel, který má pod sebou 7 lidí, vidí, že je nutné a výhodné pro jeho podnik, aby i on pomohl některou zakázku dokončit, nijak se nezdráhá převléknout se a začít dělat. Prosperita jeho podniku je závislá na rychlosti a kvalitním provedení záležitosti, když není zásluha, není práce. A to je také důvod, proč si zákazník podnik vší. Majitelé drobných podniků mají jenom dvě možnosti: buďto zkrachovat, anebo dít, dít a zajistit podniku prosperitu. Třetí varianta neexistuje.

Moc by se mi líbil ten, kdo by věřil, že dělníci v Kanadě vidí nějaký ideál v systémech komunistických států. Podobné režimy nemají ani v nejmenším sympatie, protože každý průměrný občan si jasně uvědomuje nesmyslnost všeho, o co se snaží propaganda na př. v Československu. Ještě jsem se tady nesekal s člověkem, který by obdivoval Sovětský svaz, Vietnam, Maďarsko, Afganistán, Kuby, ČSSR v roce 1968 a nyní ohrožení Polska vykonalo své.

Reklam je tu hodně, ale jde jenom o získání zákazníka. Dnes mi není jasné, na co jsou reklamy v Československu. Kde jinde by se dalo nakupovat to bidné zboží než v Potravinách? Maso v Masné? Není mi jasné, proč jsou na reklamních plakátech Maotechny usměvavé atraktivní majitelky vozů Skoda, když ve skutečnosti majitelé těchto vozů nemohou sehnat ani gumičky ke stěračům oken a pokorně stepují na frontách před Maotechnou, která kromě barevných plakátů, kosmetických výrobků zn. Spolana a prohraných prodávaců, nemůže nic nabídnout.

Tady v Kanadě, jako všude na Západě, se nic nemusí shánět, tady se vybírá, což dělá také své problémy, hlavně lidem, kteří jsou zde krátkou dobu.

Ať se člověk podívá kamkoliv, všechno funguje pružněji a vůbec tady není slyšet, že nejsou lidi. Kanada je mnohem větší země než Československo. Chceš opravit radio, auto, el. sporák, vymalovat, postavíš barák, leteš na Hawaii, stačí vytočit telefonní číslo, dohodnout cenu a zaplatit. Domorodci se to zda samozřejmě, ale jak je to šokující pro občana vycepaného v socialistickém státě, to si neumí nikdo představit. I já jsem si položil otázku, jak je tohle možné? Manželka, když viděla to nesmírné množství jakéhokoli zboží, si tuto otázku položila také. Odpověď je snad tato: Je zde skutečná svoboda každého jednotlivce, ale také zároveň skutečná disciplína každého jednotlivce. Nikdo zde nebrání žádnému v poctivé snaze se prosadit, ale žádný gainer a bezcharakterní člověk nemá šanci se dlouho udržet na vedoucím místě, ať je to kdekoliv. Většina lidí je věřících, jsou k sobě ohleduplnější. Kanada je krásná země, a lidi ji mají rádi. A tak si myslím, ať tohle všechno bude samozřejmostí v Československu, nebude tam hůř než zde.

Vítězslav a Maria Hramulovi

LISTY

KDO BYL PLUKOVNÍK PENKOVSKÝ ?

TASS oznámil, že byl popraven za špionáž ve prospěch USA dne 16. května 1963. Jeho komplic Angličan G. Wynne se domnívá, že plukovník Penkovský popraven nebyl. Sovětské orgány totiž Wynna vyslýchaly jistý čas po údajné popravě. Britský list "Sunday Telegraph" napsal 19. května 1963, že západní diplomaté v Moskvě jsou přesvědčeni o tom, že rozsudek smrti nad Penkovským vykonán nebyl; logicky by byl užitečnější KGB živý, aby si sovětská tajná policie mohla neustále ověřovat, co všechno Američanům předal. Ještě nedávno poskytl Wynne interview novinářům v Anglii, kde žije. Opakoval názor, že Penkovský žije kdesi v Sovětském svazu. Dočkáme se jednou vyřešení této záhady? V květnu 1963 bylo Penkovskému pouhých 44 let. Jeho odhalení jako amerického špióna způsobilo otřes v sovětské vojenské mašinerii: vrchní velitel sovětských strategických raketových sil byl odstraněn a zbaven maršálské hodnosti, šéf sovětské vojenské špionáže a kontrašpionáže gen. Serov /"budapešťský řezník"/ byl veřejně denuncován a přeložen na nevýznamné místo a přes 300 členů GRU bylo odvoláno ze zahraničních diplomatických posic. Mimochodem: britský obchodník Wynne, který byl spojkou mezi Penkovským a Američany, byl zatčen v Budapešti v prosinci 1962, dopraven do Moskvy, souzen za špionáž proti SSSR a odsouzen na 8 let vězení; vyměněn za několik menších sovětských agentů chycených v Anglii asi za dva roky.

Kdo byl plukovník Penkovský? Narodil se 23. dubna 1919 ve Vladikavkazu /dnes: Ordzhonikidze/, jeho otec přišel o život během občanské války v r. 1919. Oleg svého otce skoro nepoznal, ale později KGB zjistila, že zemřel na straně "bílých Rusů" v boji proti bolševikům. KGB trvalo 22 let, než se začala o tuto maličkost zajímat - po celou tu dobu Penkovský měl závratnou kariéru mezi sovětskou vojenskou hierarchií. Do školy začal chodit, když mu bylo 8 let. V 18ti letech vstoupil na 2. kijeveskou dělostřeleckou školu a stal se členem organizace mladých komunistů /Komsomol/. Byl vyřazen jako poručík dělostřelectva. V září 1939 se účastnil se svou jednotkou obsazení Lvova. Všiml si úrovně života doma a v Polsku. Později byl přeložen k 31. střelecké divisi v městě Achinsk v Sibiři. Stal se osvětovým důstojníkem. Když Sověti napadli Finsko, účastnil se bojů v Karelii a všiml si, jak ohromné ztráty sovětská vojska měla. Viděl hromady zmrzlých sovětských vojáků a mnozí živí nebyli schopni boje, protože měli omrzlé prsty. Během útoku na Viborg ztratila jeho jednotka polovinu stavu. Pak byl poslán do Moskvy jako zástupce vedoucího politické sekce Krassinovy dělostřelecké školy. Organizoval politické semináře, přednášel a přispíval do několika vojenských časopisů. Stal se členem komunistické strany. Oženil se s Věrou Gapanovičovou, dcerou sovětského generála. Německý útok na Sovětský svaz byl pro Penkovského velkým překvapením a zprvu nevěřil, že Rudá armáda sklízí porážku za porážkou a že je nebezpečí ztráty Moskvy a Leningradu. Uvědomil si vážnost situace, když v rádiu slyšel hlas Stalina, který začal svůj projev slovy "Bratři a sestry!" Dostal se do politického vedení moskevského vojenského obvodu. Prvním dokumentem, který dostal do ruky v nové funkci, byl příkaz k zatčení a k popravě generála Pavlova, velitele jednoho úseku západní fronty, že se mu nepodařilo zastavit německý postup. V té době Stalin svolil, aby byli rehabilitováni někteří vysocí sovětské důstojníci, jako např. Rokossovský. Nakonec Moskvu zachránil jeden z nich: maršál Žukov, kterému Stalin však stále nevěřil úplně a obklopil ho svými spolehlivými generály z řad NKVD. Přes Stalinovy chyby se válečné štěstí obrátilo, také díky pomoci západních spojenců. Penkovský v hodnosti majora se účastnil bojů o Kijev v rámci 1. ukrajinské armády. Sloužil u několika proti-tankových pluků na různých místech, až zakotvil jako štábní důstojník generála-poručíka Varentsova, pozdějšího maršála raketových jednotek RA. S jeho pomocí se konečně stal velitelem pluku. 28.2.44 navštívil posídku pluku gen. Vatutin a politický komisař Chruščov; když se vraceli do týla fronty, byl Vatutinův jeep zaskočen ukrajinskými partyzány, kteří bojovali jak proti RA, tak proti Němcům, Vatutin byl vážně zraněn a zemřel v jedné kijeveské nemocnici. Chruščov měl štěstí. Se svým plukem prošel Ukrajinu a přes Lvov postupoval jižním Polskem a Slezskem do Berlína. V té době převzal velení 51. proti-tankového pluku. S ním šel do útoku z oblasti Drážďan směrem na Prahu a dál na jih. Penkovský měl v té době 11 válečných vyznamenání. S doporučením svého tchána, gen. Gapanoviče, se dostal na vojenskou akademii Frunze v Moskvě. Studia úspěšně skončil a byl přeložen k vojenské kontrarozvědce GRU. V roce 1953 dokončil studia na vojenské diplomatické akademii v Moskvě a dostal se do centrály GRU jako vedoucí oddělení pro Střední východ. V létě roku 1955 byl jmenován sovětským vojenským attaché v Ankaře. O tři roky později byl odvolán a absolvoval 9-ti měsíční kurs raketových zbraní. Od listopadu 1960 byl přidělen k státnímu výboru pro ko-ordinaci vědeckého výzkumu. V té době si uvědomil skutečnou pravdu o sovětském systému: Chruščovovi šlo o to vyprovokovat Ameriku a její spojence k nukleárnímu konfliktu. Plukovník Penkovský věděl, že SSSR zamýšlí udeřit první. Věděl přesně, kolik má Sovětský svaz raket a kam doletí. Posléze se dověděl o plánu Chruščova propašovat sovětské rakety na Kubu a rozhodl se, že musí jednat.

V roce 1960 / v prosinci / přijela do Moskvy skupina britských průmyslníků, kterou vedl jistý Greville Wynne. Neměl až do této chvíle nic společného se špionáží. Měl prostě zájem o to, aby jeho firma mohla exportovat svůj produkt. V Moskvě se sešel s Penkovským, který byl britské delegaci přidělen ze sovětské strany jako průvodce. Mezi oběma muži došlo k rozhovoru, jehož výsledkem bylo, že se plukovník Penkovský jako člen sovětské delegace při návštěvě Anglie v dubnu 1961 v Mount Royal hotelu v Londýně sešel s dvěma britskými a s dvěma americkými zpravodajskými důstojníky. Sjednali všechny podrobnosti spolupráce. Je zajímavé, že se tehdy k sovětské delegaci připojila manželka generála Serova a Penkovský měl příkaz, aby ji po Londýně doprovázel a pomohl s nákupem pro sebe, rodinu a široké příbuzenstvo.

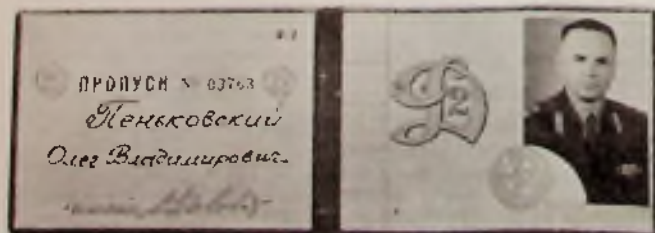
Penkovský předával kopie sovětských vojenských dokumentů americkým zpravodajcům /Britové -naštěstí pro Penkovského-odpadli, měli mezi sebou celou řadu sovětských agentů, a proto Penkovský mohl operovat až do podzimu roku 1962/ v Moskvě, v Paříži, v Londýně a jinde. Ačkoliv byl "vlkem-samotářem", získal ke spolupráci v různých vojenských institucích několik vysokých důstojníků - někteří byli odhaleni s ním, jiní ne. Přibližně v létě roku 1962 začala Penkovského sledovat KGB a upozorňovala na "nejasnosti" kolem smrti jeho otce. Penkovský byl na věc dotazován, ale vymluvil se, že mu byly 4 měsíce, když došla zpráva o otcově smrti. KGB začala sledovat i Wynne-a a ten se snažil Penkovského přemluvit k zastavení zpravodajské činnosti pro USA, aspoň na čas. Penkovský měl možnost zůstat v Francii ještě v září 1962. Vrátil se do Moskvy, aby údajně zničil všechny věci, které mohly být nalezeny v jeho bytě orgány KGB. Ale nezničil. Byl zatčen v listopadu a o měsíc později v Budapešti jeho komplic Wynne. Soud s oběma začal v Moskvě 7. května 63. Nikdo neví, co se stalo po vynesení rozsudku. Tělo nebylo rodině vydáno.

Plukovník generálního štábu a sovětské vojenské kontrarozvědky /GRU/ Oleg PENKOVSKÝ. Jinak též neefektivnější americký agent v historii.

Obchodní vizitky plukovníka Penkovského, které užíval při návštěvě Anglie.

Legitimace, s kterou se plukovník Penkovský bez nesnáší dostal do nejtajnějších archívů sovětského ministerstva národní obrany. Odhaduje se, že Američanům předal přes 800 dokumentů v době od dubna 1961 do podzimu 1962.

Afgánistán: Prohraná válka?

V červenci navštívil svobodné oblasti Afgánistánu, které podle odhadů zahrnují asi čtyři pětiny země, tým německé televize ZDF. Provázel skupinu partyzánů od pakistánských hranic až do bezprostřední blízkosti Kábulu a cestou natáčel. Tým vedl známý komentátor Peter Scholl-Latour, bývalý válečný zpravodaj ze všech krizových oblastí posledních tří desetiletí (mimo jiné z Vietnamu) a vynikající vojenský odborník, který byl zamláda výsadkářem francouzské cizinecké legie.

Zpravodajský magazín Der Spiegel uveřejnil v čísle 34/81 podrobnou reportáž z této afgánské cesty. Autor zcela reviduje naše dosavadní představy o odporu Afgánců. Partyzáni už dávno nebojují proti sovětským tankům a letadlům archaickými kulovnicemi z dílny vesnického kováře. Mají kulomety všech ráží, minomety, dostatek munice a přímo nadbytek lehkých protitankových zbraní (pancéřových pěstí, bazook), s nimiž umějí výborně zacházet. Ze sovětských tanků strach nemají, ani z migů, které proti cílům v úzkých horských údolích a roklicích nemohou účinně operovat a hodí se převážně jako prostředek teroru proti civilnímu obyvatelstvu. Respekt i nadále budí "letající tanky" - obrněné vrtulníky sovětů, protože partyzáni zatím nedisponují přenosnými raketami typu země-vzduch. Budou-li jednoho nepřítele vzdušného dne vybavení i těmito zbraněmi, nastane nová situace.

Podle Scholla-Latoura Sovětský svaz válku proti afgánskému lidu v podstatě už prohrál - a to politicky, morálně i vojensky. K zničení partyzánů by podle názoru vojenských odborníků bylo třeba přesily nejméně 10:1. Poměr sil v Afgánistánu je však spíše opačný.

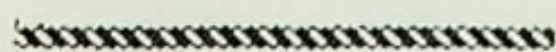
Okupační vojska, 80 až 100 000 mužů, se skládají ze značné části z útvarů štábních, technických a zásobovacích. Skutečné bojové síly se odhadují včetně letectva jen asi na 20 000 mužů. Režimistickou, se sověty kolaborující afgánskou armádu už prakticky nelze počítat: dezercemi byla zredukována na pouhý zlomek původní síly a ještě stále přecházejí celé útvary i s důstojníky a s kompletní bojovou technikou k povstalcům.

Proti okupantům stojí více než 200 000 partyzánů (z toho asi 100 000 na "poloviční úvazek", tj. bojovníků, kteří přes den anebo po určité část roku žijí civilním životem), kteří svojí vysokou motivací stále lépe vyrovnávají technologický náskok sovětských agresorů.

Morálka partyzánů ani po těžkých ztrátách neutrpěla, zpráva hovoří o organizaci Hisb-i-Islami, která odmítá dodávky zbraní ze zahraničí a zásadně se "zásobuje na bojišti" z ukořistěných sovětských zdrojů. Bojovníci této složky jsou prý nejen odhodláni vyhnat z území Afgánistánu i posledního Rusa,

JEDNOU VĚTOU

5. Ples Čechů a Slováků ve Frankfurtu bude 23. 1. v 8 večer ve Stadthalle Hattersheim. Další informace: DIALOG, Gutleutstr. 15, tel. 234806. -- Peter Pulis t.č. ve Wuppertalu chce emigrovat do Kanady. -- Prof. Jan Kmenta z Ann Arbor se v září účastnil konference ekonomů v Amsterodamu. -- Duch správce našich kat. krajanů ve Stuttgartu dp. Radim Valík oslavil "50". -- Krajanská farnost v Mnichově zas "30". -- Nadace Charty 77 ve Stockholmu vydala malouserifertovskou bibliofilii na počest básnickových 80. narozenin. -- Jiří Chmelař, dřív. tiskový attaché čs. velvyslanectví v Hanoji, má pod jménem IZZY úspěchy jako

umělec ve Würzburgu, NSR. -- Seznam kazet pošle ing. V. Malisch, Postfach 1602, 8990 Lindau/B., West Germany. -- Re-

daktorkou "Zpráv SVU" je Hana Demetz, 72 Centerbrook Rd., Hamden, Conn., USA.

Závěry Scholla-Latoura patrně leckdo přijme s dávkou skepse. Připomeňme však, že tento autor byl v šedesátých letech jedním z prvních analytiků, kteří předpověděli neslavné konce americké akce ve Vietnamu.

VLADIMÍR HANÁK

ale navíc mají za cíl, útočníka pronásledovat na jeho vlastní půdě a osvojit "porobené islámské oblasti" SSSR.

Prostě: v Afgánistánu narazila sovětská imperialistická kosa na kámen islámského fundamentalismu. Kreml uvrhl svou armádu do krvavého dobrodružství bez konce.

VLADIMÍR HANÁK

VLADIMÍR HANÁK

VLADIMÍR HANÁK

PROSÍME

OZNAMTE NÁM VČAS
ZMĚNU SVÉ ADRESY

ČS. PORADNÍ SBOR v západní Evropě zvolil svou předsedkyni dr. A. Benešovou z Mnichova. Zastupujícím předsedou je ing. E. Juriček z Winterthuru, tajemníky jsou Jan Dolinský z Mnichova a Jaroslav Kelbich z švýcarského Kriensu.

BENEŠ INN TAVERN
392 Eglinton Ave. W.

Posloužíme Vám
7 dnů v týdnu!

Obědv

Pondělí až pátek 12 do 2 odpo.

Večeře

Pondělí až čtvrtek 6 odp. do 12 več.

Pátek a sobota 6 odp. do 1 ráno

Neděle 6 odp. do 10 večer.

Live music

(čtvrtek, pátek a sobota)

U BENEŠŮ JAKO U MAMINKY

Pro rezervace volejte 481-1853

ROSTEME

SPOLEČNĚ

Kanadáné. Pocházejí z rozličných kulturních prostředí
a z mnohých částí Kanady. Žijí a rostou společně jako hrdí občané
naší velkolepé země.

Před deseti roky vláda formálně uznala kulturní různost této naší velké země a podle toho formulovala multikulturní politiku. To byl nový závazek pro růst a podporu ducha vzájemného porozumění mezi mnohými kulturami, které tvoří náš národ.

GROWING TOGETHER
ANNIVERSARY

ANNIVERSAIRE
S'ÉPANOUIR ENSEMBLE

Náš závazek multikulturnosti v tomto desátém výročí je silnější, než kdykoliv předtím a v budoucnu bude ještě jasnější. Připojte se proto k našim oslavám minulosti, přítomnosti a budoucnosti budoucnosti, která bez přerušení nám všem přinese lepší porozumění nás všech a naší zemi... protože rosteme společně.

Canada

Minister of State
Multiculturalism

Ministre d'État
Multiculturalisme

Jeden proti všem

O svatodušních svátcích skončil ve Frankfurtu 32. sudetoněmecký den. Frankfurt - město s mnoha demonstracemi a téměř pravitelnými sobotními kravátami nebyl pro Sudetské Němce právě nej-lákavějším místem a vyhýbali se mu raději 19 let. Tentokrát - přes nedaleké univerzitní bítky s policií se jich sešlo na 180 tisíc. V sudetoněmeckém hnutí najdete dnes všechny možné proudy a směry, od sociálně-demokratické /Seliger/, přes tolerantní katolickou a kulturní Ackermann-Gemeinde /viz semináře ve Franken/ po radikální směry.

Na výstavišti se současně odehrává řada různých podniků, programů a nejdůležitější jsou vlastně srazy bývalých obyvatelů a rodáků z měst a vesnic, odkud byli po roce 1945 vyhnáni. Z různých reakcí, převážně staršího publiku bylo vidět, že r. 1945 a následující nezůstal zapomenut a že u mnohých o jakémsi "smíření" nelze vůbec mluvit. Zkrátka a dobře, kdybych se nepřesvědčil na vlastní uši, byly chvíle, kdy bylo nebezpečné mluvit německy s českým přízvukem, i když mně bylo v roce 1945 osm let. Tiskové středisko setkání vydalo přehled, kde se praví, že před 2. světovou válkou žilo v Československu kolem 3,5 mil. Němců, za války jich zahynulo 210 tisíc a při vyhnání z Československa jich přišlo brutálně o život 241 tisíc. Mezi léty 1950 až 1980 bylo vysídleno z Československa 90 109 osob a do r. 1950, do kterého se počítá vyhnání /Vertreibung/ jich bylo 2 921 000.

Pozornost na sebe přitáhly dvě věci. Prvou bylo prohlášení tzv. "Wenzel-Jaksch-Kreis", pracovního seskupení k východo-a středoevropské problematice, který žádal odsouzení vyhnání z obou stran a hlavně odškodnění tím, že veškerá sudetoněmecká území se vrátí Sudetským Němcům. Druhou, nesporně pozitivní až odvážnou akcí bylo pozvání spisovatele a nakladatelského lektora Oty Filipa jako hlavního řečníka na shromáždění sudetoněmeckých vysokoškoláků. Ota Filip zde hovořil na téma "Česká a slovenská diskuze o vyhnání Němců z Československa", tak jak je diskutována v Praze mimo komunistickou propagandu a také v exilu, např. na stránkách časopisu Svědectví /byla i v Právu lidu/. Sudetští Němci očekávali zřejmě víc provokující téze a snad i diskuze, která ovšem v sále s přítomnými, snad tisícem osob byla zcela nemožná. Filip se snažil proplout nebezpečnými úskalími, někde sklídl potlesk /Benaš plácí "als der gosse Versager"/, nakonec však vzbudil přeci jen nevoli. To, když citoval Eláněk Jörg Kudlich v Sudetendeutsche Zeitung z 27. 3. 1981, kde se v podstatě náznakem tvrdí, že sebeurčení se Sudetským Němcům dostalo jen mezi léty 1938 a 1945.

Na jeho přednášku mu hned odpovídal organizátor setkání Wolfgang Egertner. Zdůraznil, že Sudetští Němci byli v roce 1919 donuceni k svazku s Československem, první republika nic neudělala pro to, aby zde živil Němci ulehčila. Doslovně citát z jeho příkladu: "Mein Vater war Lehrer an einer deutschen Schule. Meine Mutter betete jeden Abend mit uns Kindern / autor citátu se narodil r. 1930, pozn. red./, damit er seine Stelle behalten könne. Da entwickelt sich kein Glücksgefühl in diesem Staat, da entsteht keine Sympathie für diesen Staat".

Egertner zdůraznil, že citát J. Kudliche /ročník 1936/ nemá nic společného s obhajobou nacistického režimu, připojení Sudet v r. 1938 odpovídalo vůli Sudetských Němců již z r. 1919.

Egertner zdůraznil, že nadále musí být vedena diskuze s českými intelektuály a vyslovil se pro partnersví mezi národy a národnostními skupinami.

Sudetonecký den skončil impozantním pochodovým průvodem starou částí Frankfurtu a proběhl na okraji celkového života ve městě.

"Proč se nepodíváte do zrcadla, zda si dobře umýváte?" ptá se tatínek Honzika, "Já se vždycky podívám na ručičku."

AMERICKÝ FOND
SDĚLUJE

Vyrovnání dluhu za letenky na tento kontinent je nejen záležitost právní, ale také morální. AFCE vybrané peníze zasílá dále, kteří z rakouských lidů míří na tento kontinent. Když to nejde do jednoho roku, měl by dlužník začít splácet co nejdříve po nabytí stálého zaměstnání. Šeky se vyplácí na "AMERICAN FUND" a lze je poslat na adresu: AFCE, Box 392, Port Credit P.S., Mississauga, Ont. L5G4M1. Pravidelné měsíční splátky např. po 50ti dolarech jsou únosné pro mnohé. Šeky se nemusí posílat doporučeným dopisem. Hotové peníze posílat se nedoporučuje! Kdo nemá bankovní konto, lze splátku poslat poštovní poukázkou z nejbližšího poštovního úřadu. Upozornění do Quebecu: nedávno pošta vrátila omylem doporučený dopis se splátkou z Quebecu. Prosíme toho, koho se to týká, aby nám splátku znovu poslal. Po každé splátce pošle administrátor AFCE v Kanadě potvrzení o příjmu a vyznačí, kolik zbývá zaplatit. Pořádek dělá přátele..

Ze života našich krajanů

Dr. Josef Čermák, právní poradce ČSNS v Kanadě, měl 19. 11. CBC-Radio interview o úpravě vztahů k dnešnímu režimu v Praze. Šlo o pořad "As it Happens". -- F. Poetsch se přestěhoval z Kitchener, Ont. do Summerland, B.C. -- Pravoslava Křesinová z Toronto do Victoria, B.C. -- Hledá se V. Vodička a T. Drahovzal. -- Jindřich Skřítek a jeho mladý lev ve Scarborough se dostali do čs. tisku. -- Manželé Večeřovi nám poslali pozdrav ze St. Petersburg, Fla. Nedávno oslavila paní Zdenka své 60. narozeniny. -- Montrealská odbočka ČSNS uspořádala 7. 11. zduřilý bazár. -- Z Itálie se do Toronto přistěhovali manželé Kukačkoví s dvěma dětmi. -- Jana a Ivan Hyškoví se z Edmontonu přesunuli do Calgary. -- Prodá se český psací stroj zn. Smith Corona, záruční. Info: členů Kongresu obou politických stran. Jak je známo, zástupcem za čs. složku v USA je dr. Jaroslav Drábek ve Washingtonu.

V Ukrajinském institutu v New Yorku se konal koncert mužského krajského sboru pod vedením bývalého dirigenta brněnského a moravskostravského opery profesora Miroslava Lebedy. Výkon mužského sboru, který vznikl při českém kostele Panny Marie Karmelské v Astorii, kde hraje prof. Lebeda na varhany, byl velkým překvapením pro všechny přítomné. Zazpíval Smetanův Slavnostní sbor, Dvořákovu Bibliickou píseň č. 4 v úpravě pro mužský sbor, dále Svatováclavský chorál a konečně dvě rozkošné lidové písně Vlašovičku a Husara v úpravě Petra Ebena.

Na 1. máje zemřel ve věku 85 let v Brně profesor dr. Dominik Pecka, český spisovatel, filozof a teolog, rodák z Čejkovic u Hodonína. Theologická studia absolvoval v Římě a v Brně, kde působil od roku 1926 nejprve jako profesor náboženství na gymnasiích a později převzal po státníku dr. Janu Šrámkovi i katedru tehdy rozvíjející se křesťanské sociologie na vysokoškolském teologickém učilišti v Brně. Gymnasistům zůstal ovšem věrný až do svého penzionování, byla to jeho láska. Z jeho bohatého díla je věnována velká část švédskoškolské mládeži. Právými bestsellery se staly knihy "Umění stárnout za školou" a především "Ze zápisníku starého profesora", poslední tuším 10-té vydání této knihy vyšlo ještě krátce před

INTERNATIONAL
LIBERATORS
CONFERENCE

"Holocaust Memorial Council" v USA, který byl ustaven Kongresem Spojených států jako agentura federální vlády, uspořádá ve dnech 26. a 28. října t.r. ve Washingtoně tzv. "International Liberators Conference". Konference se bude konat v budově State Department za předsednictví Mr. Miles Lermana. Pozvání na konferenci bylo posláno vládám 14 států, které se podílely na osvobození Evropy: Austrálie, Belgie, Brazílie, Kanada, Československo, Dánsko, Francie, Holandsko, Novému Zélandu, Norsko, Polsko, Velké Británie, Sovětskému svazu a Jugoslávii, jakož i zástupcům Židovské brigády z II. světové války. Holocaust Memorial Council má 60 členů, které jmenoval prezident Carter, včetně 10 členů Kongresu obou politických stran. Jak je známo, zástupcem za čs. složku v USA je dr. Jaroslav Drábek ve Washingtonu.

V Ukrajinském institutu v New Yorku se konal koncert mužského krajského sboru pod vedením bývalého dirigenta brněnského a moravskostravského opery profesora Miroslava Lebedy. Výkon mužského sboru, který vznikl při českém kostele Panny Marie Karmelské v Astorii, kde hraje prof. Lebeda na varhany, byl velkým překvapením pro všechny přítomné. Zazpíval Smetanův Slavnostní sbor, Dvořákovu Bibliickou píseň č. 4 v úpravě pro mužský sbor, dále Svatováclavský chorál a konečně dvě rozkošné lidové písně Vlašovičku a Husara v úpravě Petra Ebena.

Rozloučení s dr. D. Peckou

SBOHEM PANE PROFESORE...

Na 1. máje zemřel ve věku 85 let v Brně profesor dr. Dominik Pecka, český spisovatel, filozof a teolog, rodák z Čejkovic u Hodonína. Theologická studia absolvoval v Římě a v Brně, kde působil od roku 1926 nejprve jako profesor náboženství na gymnasiích a později převzal po státníku dr. Janu Šrámkovi i katedru tehdy rozvíjející se křesťanské sociologie na vysokoškolském teologickém učilišti v Brně. Gymnasistům zůstal ovšem věrný až do svého penzionování, byla to jeho láska. Z jeho bohatého díla je věnována velká část švédskoškolské mládeži. Právými bestsellery se staly knihy "Umění stárnout za školou" a především "Ze zápisníku starého profesora", poslední tuším 10-té vydání této knihy vyšlo ještě krátce před

únorem 1948. Románová a novelistická práce Dominika Pecky, přes básnické tóny imaginace a demlovské bizarnosti, je tvořena vysoko vzepjatým prosaickým vyprávěčským uměním, do něhož je jemně, nenásilně transponována Peckova náboženská realita. Pestrůst a dynamičnost v kresbě postav je podmíněna tvůrčí psychologickou analýzou. Usiluje v nich vždy proniknout k podstatě a jádru lidství. Nejvíce, vydání, ale i neirozmanitější reakce — často velmi protichůdné — dosáhl Peckův román Assunta, který poprvé vyšel v roce 1930, naposledy v roce 1969. Je to dramatický příběh mladé učitelky a její psychická dobrodružství než se dopracuje poznání hroutící se reality života. Krátce poté vyšel dynamický příběh ze studentského života "Jarní sonáta" 1935, který ovšem již nedosáhl úspěchu Assunt. Právým bestsellerem se však stal román "Kamarádka" z roku 1941, odvážně řešící problémy mladá generace. Poněkud stranou stojí v Peckově díle filozofický, kompozičně mistrně konstruovaný meditační román "Světla na moři" z r. 1935.

Vyvrcholením románové tvorby Dominika Pecky je "Neviditelný prsten" z roku 1946, historická a básnická vize ze života Kateřiny Sienkové, napsaná z nových, mnohdy odvažných myšlenkových i stylistických pozic.

Z rozsáhlého filozofického díla je nutno alespoň uvést: "Oheň na zemi", 1930, "Skryté paprsky", 1932, "Smysl člověka", 1936, "Tvář člověka", 1939 a knihu filozofických esejí a spekulací "Cesta k pravdě". Poprvé v roce 1940 — naposledy ve čtvrtém vydání v roce 1969.

Kardinál Štěpán Trochta označil knihu za odrazový můstek k dialogu mezi křesťany a marxisty. Tatáž slova by mohla platit i o knize "Moderní člověk a křesťanství" z roku 1948. Vyvrcholením a zároveň uzavřením Peckova díla je třídílná antropologická studie "Člověk", kterou v letech 1969/70 vydala Křesťanská akademie v Římě.

K dokreslení obrazu Dominika Pecky je nutno připomenout i sinutnou kapitolu: v padesátých letech zažil mlčení komunistických věznic.

Přes své vysoké stáří byl prof. Pecka stále neobyčejně živý a jeho myšlenky formovaly mladou nastupující opoziční křesťanskou orientovanou generaci. Režim pochopitelně přešel úmrtí této velké osobnosti české křesťanské kultury mlčením. Pouze několikařádkové úmrtí oznámení se objevilo v inzertní rubrice Lidové demokracie.

Prof. Pecka nás opustil, ale my Vaši žáci pane profesore, víme, že chráníte svou vědeckou erudici i vírou jste v Pantheonu těch, kteří až zemřeli, budou stále mezi námi. Cest Vaši světlé památce!

Dr. Antonín Kratochvíl

Poučení z historie

Při příležitosti 50. výročí sovětské revoluce zveřejnili belgičtí a francouzští historici seznam, který v podstatě souhlasí s odhadem Mezinárodního červeného kříže. Je to seznam počtu obětí, které si vyžádal komunismus za třicet let své existence (jen do roku 1947) na území Sovětského svazu:

Občanská válka 1917	4,500,000
Hladomor 1921-1923	6,000,000
Rudý teror - likvidace politických odpůrců 1921-1923	2,290,000
Oběti česky, GPU či NKVD 1923-38	3,650,000
Hladomor 1930-1933	7,000,000
Oběti kolektivizace a rudého teroru v letech 1937-1938	1,755,000
Oběti NKVD v letech 1938-1947	2,778,000
Oběti koncentračních táborů a deportací 1917-1947	21,000,000
dohromady	48,973,000

(slovy: čtyřicet osm milionů devadeset sedm set tisíc lidí, lidských bytostí !)

JIRINA ŠEJBALOVÁ, známá česká herečka zemřela v Praze ve věku 75 let. Svou divadelní dráhu zahájila v roce 1927 v brněnském opeře, brzy nato se však věnovala vyhradně činohře a v roce 1928 se stala členkou scény Národního divadla v Praze — zde působila 43 let. První roli v ještě němém filmu hrála v roce 1929. — Pohřeb se konal 1. září.

ČTENÁŘI, PROSÍM, PORADTE
JSEM NA ROZPACÍCH

Právě mě volal přítel Skutina z Curychu a informoval mě, že se doma opět ztýká a že mezi posledními oběťmi utahovaného šroubu je dr. Jiří Hájek (bývalý velvyslanec, Dubčekův ministr zahraničí a chartista), novinář Karel Kynel a šest jiných, jejichž jména v tom okamžiku nebyla dosud známa. Bylo to v souvislosti se zatčením dvou Francouzů, kteří jim přivezli nějaké dopisy (a snad podpory) z Paříže.

V zájmu věci a s povinností novináře z povolání jsem zprávu ihned umístil v anglických novinách a pak jsem našel chvíli k rozjímání. Přiznám se, že mně především s pomyšlením na zatčeného dr. Hájka napadla řada kacířských myšlenek. Nebyl to on, marxistický ideolog Fierlingerovy sociální demokracie, který se zasloužil o splynutí této strany se svými dnešními žalátníky? Tak tedy opět jednou revoluce požírá svoje vlastní děti, i když to i potvrzuje pravdivost rčení, že Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.

Proud mých myšlenek byl přerušen jaksi v opačném směru: mám právo takto uvažovat, když se kolem zatčeného rozvíjí nová osobní tragédie? Nevytízuji si snad v těchto myšlenkách nějaké osobní účty? Opravdu jsem se přistihl! Nerad bych komukoliv křivdil a tak je třeba, abych tento útok úvah upřesnil. Otevírámi proto knihu vzpomínek Josefa Frolíka, bývalého diplomata (v zájmu imunity), který byl plně ve službách čs. zpravodajské sítě. V té knize na stránce 67 píše:

V roce 1967 londýnský velvyslanec, prof. dr. Jiří Hájek, byl na návštěvě v Praze a na náměstí Republiky se setkal s mužem, který mu připomínal někoho z Londýna (t.j. moji malíčkost). Dr. Hájek nemalil čas a zavolał šéfa protibritské zpravodajské sekce, pplk. Vlastimila Kroupu, a informoval ho o svém objevu. Kroupa informoval šéfa zpravodajských služeb a ten obratem zpravil ministra vnitra Baráka. Barák nařídil pohotovost »britské sekce«, pohraničních přechodů do Rakouska a federálního Německa a pohraničních stráží. Pražské hládky Stráže bezpečnosti byly posíleny a fotografie hledaného byly rozestřeny prakticky všem odborům bezpečnostní služby. Hledaný však jako by zmizel s povrchu zemského. Ačkoliv nikdo nepochyboval o Hájkově informaci – píše Frolík – poručík zpravodajské služby, Antonín Svoboda, který věděl něco o spátném zraku dr. Hájka,

Ve Vídni se dožil 70. narozenin kníže dr. Karel Schwarzenberg. Je činný v Křesťanské Akademii.

Ze Slovenska

Americký atašé na pražském vyslanectví pluk Robert Piper navštívil 28. srpna městečko Polonku, 60 kilometrů východně od Banské Bystrice, aby tam položil věnec k uctění památky Američanů utracených Němci po pádu slovenského národního povstání r. 1944. Za povstání Američané se snesli padákem na Slovensko na československou žádost o zbraně a zásoby. Polonka byla rodištěm jednoho z těchto Američanů, který několik let předtím emigroval do Spojených států. Američané a jejich britští bojovníci zůstali několik měsíců na Slovensku, aby udržovali spoje a zásobování se spojenci v Itálii. Byli dopadeni a zajati Němci 26. prosince, celkem 14 amerických a britských vojáků; v lednu 1945 byli zastřeleni v Mauthausenu.

poslat do Londýna šifrovaný telegram s dotazem, aby se tamní orgány podívaly, co dělá Josten. Došla odpověď zněla: „Sedí jako obvykle na Holland Street a po celou tu dobu se nevzdálil z Londýna.“

Tak si, laskavý čtenáři, představ, že já jsem se mohl vlastně dostat do pražské šatlavy – díky dr. Hájkovi – před touto dnešní obětí domácího pronásledování.

Já jsem ovšem na rozpacích i z mnoha jiných důvodů, ne nepodobných tomu, který nám vyličil Josef Frolík. Když jsem se po únorovém puči pokusil evakuovat z Prahy svou anglickou manželku a žádal pro ni od jistého dr. Brože výjezdní doložku, ten ji jako odpověď zkonfiskoval pas. To bylo ráno 11. března 1948 (den po smrti mého šéfa Jana Masaryka). Neztratili jsme nervy a žena byla téhož dne večer v Londýně – bez pasu. Vtip tohoto případu je v tom, že pan Dr. Brož je dnes také v Londýně, jako posrpnový uprchlík, a – pokud vím – je nebo byl zaměstnán ve velké bance s platem, o jakém se málokdo z nás i jen snilo.

Mezi těmi posrpnovými jsou lidé různých osudů. Tak např. namátkou bych mohl jmenovat někdejšího kolegu z ministerstva zahr. věcí Dr. Eduarda Goldstückerera, diplomata a velvyslance v Izraeli, který se dal vládat do Prahy na cestě za novým úřadem ve Stockholmu – a osedl si tu jako odraz slánštiny řadu let. Pak byl propuštěn, rehabilitován (či tak nějak), byl germanistou na universitě, bojoval za uznání Franze Kafky a když se dostal do role předsedy Svazu spisovatelů, zakázal na památném sjezdu r. 1967 (když se protřhla mračna stalinismu) čtení Solženicynova poselství. Spisovatelé v exilu poslali tehda sjezdu telegram, aby se spisovatelé doma zasadili za propuštění dvou vězněných pismáků: Beneše a Zámečnicka. Dr. Goldstücker to odmítl slovy: „Ti v exilu nemají právo strkat nos do našich vnitřních záležitostí.“ On si to sám k srdci nevzal a jako emigrant se dodnes zajímá nejen o to, co se děje doma, ale učí své studenty na anglické universitě, jak mají chápat demokracii v literatuře.

A takových smutných posrpnových hrdinů je bohužel v exilu více. Byl to např. dr. Evžen Loeb, kterému jsem na tiskové konferenci v Londýně připomněl jeho chování za puče v roce 1948, když jako předseda akčního výboru vyháněl nekomunisty z ministerstva zahrani. obchodu a zakázal ministru Ripkovi vstup do jeho vlastní kanceláře. Na jiné, poměrně nedávné tiskové konferenci jsem slyšel Dr. Zdeňka Mlynáře mluvit o lidských právech a prohlásit: „Já jsem zůstal komunistou a marxistou, protože pro dnešní situaci není jiné řešení.“

Čtenáři, poradte, má člověk takové pravdy světovat papíru?

JOSEF JOSTEN (Londýn)

WINZE'S
MEAT MARKET

ILJA ŠANDA

Cerstvé domácí a evropské uzeniny.

307 Roncesvalles Ave., Toronto.

Tel.: 533-5165

TROCHU HISTORIE

Dva nejúspěšnější čs. letci-stihací bitvy o Francii: vlevo šlpt. let. Alois Vašátko, příslušník franc. perutě I/5, který měl 12 sestřelů nepřátelských letadel a vedle něho poručík let. František Peřina ze stejné perutě s 11ti sestřely. Snímek je pravděpodobně z května 1940 na letišti v Chartres, těsně před kapitulací Francie a evakuací našich vojáků a letců do Francie. Osudy obou letců? Škpt. Vašátko byl dne 23. června 1942 úředně prohlášen za nezvěstného a pravděpodobně utonul v kanálu La Manche. Poručík let. František Peřina válku přežil, musel po únoru 48 znovu vlast opustit a žije dnes se svou chotí Annou v Riviera ve státě Arizona, USA. Shodou okolností byl na letišti v Chartres v květnu r. 1940 také četař let. Augustýn Přeučil, který před odchodem z vlasti podepsal spolupráci s Gestapem, byl poslán do Polska, pak byl evakuován 1. 8. 39 lodí "Chrobry" z Gdynie do Francie. V Anglii sloužil u náhradní jednotky v Cosfordu a u 43. peruti v Kamble-Lynchon. Následoval styk s ním, agentem, obdržel rozkaz uletět do Belgie s novým typem letounu Hurricane. Startoval s polským pilotem-žákem, kterého nad kanálem La Manche zneškodnil a přistál v Belgii. Od Němců dostal odměnu 10.000 marek/ a po výsledcích v Berlíně žil do konce války v Praze. V květnu 45 byl vypátrán v malé obci poblíž Prahy, zatčen, odsouzen za válečnou zradu k trestu smrti a 14. dubna 1947 v Praze popraven. Jedním "černá ovce" mezi čs. západními letci?

"MÁM STAROSTI," svěřil se psychiatr kolegovi. "Nevím, co mám dělat s pacientem, který mi vytrvale prodává Niagarské vodopády."

Rozhovor psychiatra s patnáctiletou
"Máte důvěrnou známost?"
"Dneska ne."

"JAKÝ JE ROZDÍL mezi šachistou a alkoholikem?"
"Žádný. Oba jsou většinou v jiném světě a občas na tahu."

ORGANIZUJEME PRICESTOVANIE
Vašich příbuzných z Československa

a zariadíme Vám cestu na stretnutie sa s príbuznými v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku. — Vybavujeme aj zájazdy na juh —

Florida, atď, ako aj na ostrovy.

Zmenáreň cudzích valút
Založené 1951. Majiteľ Harry HEITLER
COMPUTERISED RESERVATION

WORLD TRAVEL SERVICE Limited
258 College St. (roh Spadina)

Toronto, Ontario M5T 1A7 / Telephone 979-2171

V letošním roce slaví 120 let od svého založení nejstarší pražský pěvecký sbor Hlahol. Oficiálně se ustavil 2. října 1861, aby "pástoval zpěv sólový a sborový, vypisoval ceny na skladby a podporoval pěveckou vzájemnost". Hned od svého vzniku propagoval soubor díla českých skladatelů. Poprvé uvedl některé sborové skladby Antonína Dvořáka a Bedřicha Smetany. V jeho vedení se vyskytli významní hudebníci a skladatelé, jako Josef Bohuslav Foerster, Jaroslav Křička, Václav Smetáček a další. V současné době sdružuje Hlahol téměř 120 členů a na jeho koncertech zaznívají klasické skladby Sukovy, Fibichovy, Novákovy i novodobá díla Seidlova, Stanislava a Dobrášova. Kromě velkého smíšeného sboru vystupují samostatně také ženský a dětský soubor a amatérský symfonický orchestr.

Zemřel Dr. Ján Peressenyi. Zo Slovenska prišla správa, že dňa 28. mája zemrel v Bratislave Dr. Ján Peressenyi. Známý študentský pracovník za prvej republiky a bývalý tajomník-člen krajinského výboru Janka Ursiného, sa narodil 24. januára 1912 v Zariččí pri Puchove v rodine evanjelického farára. Po skončení gymnáziálnych štúdií v Trenčíne študoval na právnickej fakulte Komenského univerzity v Bratislave, kde dosiahol doktorát právnych a štátnych vied. Bol veľmi činný najmä v Klube agrárnych akademikov. Po skončení štúdií sa dal do služieb Zväzu Roľníckych vzájomných pokladníc. Po komunistickom puči žil v príjemnej a milej povahy, dobrý priateľ, spolaživý spolupracovník. Zachováme ho v pamäti.